

Utorok 12. júna 2018

P8_TA(2018)0247

Modernizácia vzdelávania v EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. júna 2018 o modernizácii vzdelávania v EÚ (2017/2224(INI))

(2020/C 28/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. septembra 2011 s názvom Podpora rastu a zamestnanosti – program modernizácie európskych systémov vysokoškolského vzdelávania (COM(2011)0567),
- so zreteľom na právo na vzdelávanie, ako je stanovené v článku 14 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na závery Rady z 20. mája 2014 o účinnom vzdelávaní učiteľov ⁽¹⁾,
- so zreteľom na článok 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na závery Rady z 20. mája 2014 o zabezpečení kvality na podporu vzdelávania a odbornej prípravy ⁽²⁾,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa ⁽³⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 18. a 19. mája 2015 o úlohe vzdelávania v ranom detstve a primárneho vzdelávania pri podpore tvorivosti, inovatívnosti a digitálnej kompetencie ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. júna 2016 s názvom Nový program v oblasti zručností pre Európu – Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnatelnosti a konkurencieschopnosti (COM(2016)0381) a na uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2017 o novom programe v oblasti zručností pre Európu ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na článok 2 Protokolu k Dohovoru Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd týkajúci sa práva na vzdelávanie,
- so zreteľom na uznesenie Rady Európy 1904 (2012) o práve na slobodu výberu vzdelávania,
- so zreteľom na spoločnú správu Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a v odbornej príprave (ET 2020) s názvom Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje Erasmus+ program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na Parížsku deklaráciu zo 17. marca 2015 o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 22.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 30.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 172, 27.5.2015, s. 17.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0360.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50.

Utorok 12. júna 2018

- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. apríla 2015 o opatreniach nadväzujúcich na vykonávanie bolonského procesu ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 10. júna 2016 s názvom Nový program v oblasti zručností pre Európu – Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnatelnosti a konkurencieschopnosti (SWD(2016)0195),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 2. februára 2017 o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje program „Erasmus+“ : program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 19. decembra 2016 s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. decembra 2016 s názvom Zlepšiť a zmodernizovať vzdelávanie (COM(2016)0941),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. mája 2017 s názvom Rozvoj škôl a excelentná výučba: kľúč pre výborný štart do života (COM(2017)0248),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. mája 2017 o novom programe EÚ pre vysokoškolské vzdelávanie (COM(2017)0247),
- so zreteľom na návrh Komisie na odporúčanie Rady z 30. mája 2017 týkajúce sa sledovania uplatnenia absolventov (COM(2017)0249),
- so zreteľom na návrh Komisie na odporúčanie Rady z 5. októbra 2017 týkajúce sa európskeho rámca pre kvalitnú a účinnú učňovskú prípravu (COM(2017)0563 – SWD(2017)0322),
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 30. novembra 2017 o modernizácii školského a vysokoškolského vzdelávania,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 19. októbra 2017 o novej stratégii EÚ v oblasti vzdelávania,
- so zreteľom na návrh Komisie na odporúčanie Rady zo 17. januára 2018 o podpore spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (COM(2018)0023),
- so zreteľom na návrh Komisie na odporúčanie Rady zo 17. januára 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (COM(2018)0024),
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. januára 2018 o akčnom pláne digitálneho vzdelávania (COM(2018)0022),
- so zreteľom na záverečnú správu zo Sociálneho samitu pre spravodlivé pracovné miesta a rast, ktorý sa konal v Göteborgu (Švédsko) 17. novembra 2017 ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na závery Rady o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve: zabezpečenie optimálneho začiatku pre všetky naše deti vo svete budúcnosti, prijaté na 3090. zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport, ktoré sa uskutočnilo 19. a 20. mája 2011 ⁽¹³⁾,

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 346, 21.9.2016, s. 2.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0018.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽¹²⁾ <http://www.socialsummit17.se/wp-content/uploads/2017/11/Concluding-report-Gothenburg-summit.pdf>

⁽¹³⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/122123.pdf

Utorok 12. júna 2018

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 1984 o slobode vzdelávania v Európskom spoločenstve ⁽¹⁴⁾,
 - so zreteľom na závery Rady z 11. mája 2010 o internacionalizácii vysokoškolského vzdelávania ⁽¹⁵⁾,
 - so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Európskemu parlamentu a Rade z 8. júna 2016 s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy (JOIN(2016)0029) a na uznesenie Európskeho parlamentu o tomto oznámení z 5. júla 2017 ⁽¹⁶⁾,
 - so zreteľom na článok 26 Všeobecnej deklarácie ľudských práv,
 - so zreteľom na chartu Rady Európy o vzdelávaní pre demokratické občianstvo a vzdelávaní o ľudských právach prijatú v rámci odporúčania CM/Rec(2010)7,
 - so zreteľom na článok 10 Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z roku 1979,
 - so zreteľom na strategický cieľ B Pekinskej deklarácie a akčnej platformy (1995),
 - so zreteľom na články 28 a 29 Dohovoru o právach dieťaťa,
 - so zreteľom na program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, ktorý bol prijatý v septembri 2015 a nadobudol platnosť 1. januára 2016, a najmä na jeho ciele trvalo udržateľného rozvoja 4 a 5,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a stanoviská Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0173/2018),
- A. keďže v súlade s článkom 6 písm. e) ZFEÚ právomoc v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy prináleží členským štátom, Európska únia však zohráva kľúčovú podpornú úlohu, pokiaľ ide o stanovenie úloh a cieľov, ako aj presadzovanie a výmenu najlepších postupov;
- B. keďže právo na vzdelanie je základné ľudské právo a vzdelávanie vo všetkých formách a na všetkých úrovniach musí vykazovať tieto navzájom prepojené a podstatné vlastnosti: a) dostupnosť; b) prístupnosť, c) prijateľnosť; a d) prispôsobivosť;
- C. keďže hlavnou prioritou Európskeho piliera sociálnych práv je poskytovanie kvalitného a inkluzívneho vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania;
- D. keďže dosiahnutie rovnosti príležitostí je dôležitou úlohou vzdelávania a prístup k vzdelávaniu musí mať teda nediskriminačný charakter; keďže na tento účel je potrebné vyvíjať intenzívnejšie úsilie na zabezpečenie toho, aby každý – s osobitným zreteľom na najzraniteľnejšie skupiny, osoby so zdravotným postihnutím a špeciálnymi potrebami, ako aj znevýhodnené skupiny – mal rovnaké príležitosti na prístup k vzdelaniu, ukončenie vzdelávania a odbornej prípravy a získanie zručností na všetkých úrovniach;
- E. keďže európske vzdelávacie systémy predstavujú mimoriadne bohatstvo kultúrnej, sociálnej a jazykovej rozmanitosti, zatiaľ čo členské štáty stoja v oblasti vzdelávania pred podobnými výzvami a úlohami, ako je zabezpečenie rovnakého prístupu k vzdelávaniu pre všetkých, ktoré možno riešiť na európskej úrovni;
- F. keďže schopnosť vzdelávacích systémov uspokojovať spoločenské, hospodárske a osobné potreby závisí od ich kvality, prístupnosti, rozmanitosti, efektívnosti a rovnosti, ako aj od dostupnosti primeraných ľudských, finančných a materiálnych zdrojov;

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 104, 16.4.1984, s. 69.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 135, 26.5.2010, s. 12.

⁽¹⁶⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0303.

- G. keďže je dôležité pripomenúť, že vzdelávanie vrátane vzdelávania učiteľov ovplyvňuje hospodárska a finančná kríza a že zásadnú úlohu v súvislosti so vzdelávacími systémami EÚ zohrávajú verejné finančné prostriedky na vzdelávanie; keďže rozhodujúci význam pri zabezpečení bezplatného, inkluzívneho a prístupného verejného vzdelávania má preto pretrvávajúca a zvýšená verejná finančná podpora vzdelávania vrátane podpory učiteľov a ich pracovných podmienok, ako aj výskumu;
- H. keďže vzdelávanie a odborná príprava by mali prispievať k osobnému rozvoju a rastu mladých ľudí, aby sa stali aktívnymi a zodpovednými občanmi, ktorí sú pripravení žiť a pracovať v technologicky vyspelom a globalizovanom svete, a keďže by ich mali vybaviť kľúčovými kompetenciami pre celoživotné vzdelávanie definovanými ako kombinácia vedomostí, zručností a postojov potrebných pre osobné naplnenie a rozvoj, aktívne občianstvo a zamestnanosť;
- I. keďže kvalita výučby je dôležitým určujúcim faktorom výsledkov žiakov a študentov, a preto je intenzívna podpora excelentnosti, pokiaľ ide o výučbu a pedagógov, jednou z priorít spolupráce na úrovni EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
- J. keďže právo na vzdelanie zahŕňa slobodné vytváranie vzdelávacích zariadení pri náležitom rešpektovaní demokratických zásad a práva rodičov zabezpečiť, aby ich deti boli vzdelávané a vyučované v súlade s ich náboženským, filozofickým a pedagogickým presvedčením;
- K. keďže otvorená metóda koordinácie uplatňovaná v oblasti vzdelávania umožňuje členským štátom vytvárať a realizovať spoločnú stratégiu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj vrátane online platformy ET 2020 (vzdelávanie a odborná príprava do roku 2020); keďže kritériá tejto stratégie sú každoročne analyzované a hodnotené v dokumente Monitor vzdelávania a odbornej prípravy, a to ako pre členské štáty, tak aj pre celú EÚ;
- L. keďže v najnovšom Monitore vzdelávania a odbornej prípravy, ktorý bol uverejnený v roku 2017, Komisia uznáva, že napriek pokračujúcemu pokroku, pokiaľ ide o znižovanie počtu osôb, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu, je ich počet v celej EÚ naďalej veľmi vysoký;
- M. keďže podľa najnovších výsledkov programu PISA čelí 20,6 % európskych žiakov problémom so získavaním základných zručností v oblasti čítania, matematiky a vedy a značnému počtu európskych občanov chýbajú zručnosti v oblasti gramotnosti; keďže ide o dôvod na vážne znepokojenie, pokiaľ ide o ďalšie vzdelávanie, osobný rozvoj a primeranú účasť na verejnom živote a na pracovnom trhu;
- N. keďže zabezpečenie prístupu ku kvalitným službám vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve (VSRD) pre všetky deti je kľúčovým faktorom na dosiahnutie ich pozitívneho vstupu do života a sveta vzdelávania;
- O. keďže kvalita zamestnancov je v prípade služieb VSRD základným faktorom;
- P. keďže podpora mobility študentov a zamestnancov je dôležitou súčasťou európskych systémov vysokoškolského vzdelávania, prispieva k rozvoju mladých ľudí a môže stimulovať hospodársky a sociálny pokrok; keďže v záujme rozšírenia mobility študentov a zamestnancov v rámci programu Erasmus+ je potrebné kvalitatívne zlepšenie a zvýšená finančná podpora;
- Q. keďže inovácie v oblasti metodiky a digitálnych technológií predstavujú potenciálny nástroj na rozšírenie prístupu k obsahu a vedomostiam, nemôžu však nahradiť osobný kontakt a výmenu medzi študentmi a medzi študentmi a učiteľmi, ani by sa nemali stať prioritou vzdelávacích systémov;
- R. keďže rodová rovnosť je základnou zásadou Európskej únie zakotvenou v zmluvách a mala by sa premietiť do všetkých politík EÚ, najmä v oblasti vzdelávania a kultúry;
- S. keďže vzdelávanie je účinným nástrojom na prekonávanie rodových rozdielov a diskriminácie, ale takisto môže často opakovanne vytvárať alebo zhoršovať existujúcu diskrimináciu; keďže rodové rozdiely v oblasti vzdelávania bránia osobnému rozvoju a zamestnanosti a postihujú množstvo sociálno-kultúrnych oblastí;
- T. keďže napriek tomu, že ženy tvoria tri pätiny (57,6 %) všetkých absolventov vysokoškolského vzdelávania, rozdiel v zamestnanosti žien a mužov v roku 2015 dosahoval 11,6 percentuálneho bodu ⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_statistics

Utorok 12. júna 2018***Znalosti ako kľúčový hospodársky zdroj a zdroj blahobytu občanov***

1. vyhlasuje, že všeobecne dostupné kvalitné vzdelávanie je v spoločnosti založenej na vedomostiach rozhodujúcim prvkom osobného, kultúrneho, spoločenského a profesijného rozvoja;
2. domnieva sa, že ochrana spoločných európskych hodnôt a dosahovanie hospodárskych a sociálnych cieľov EÚ, ako aj konkurencieschopnosť a udržateľný rast sú spojené s kvalitným vzdelávaním prostredníctvom podpory demokratických hodnôt, ľudských práv, sociálnej súdržnosti, integrácie a individuálneho úspechu;
3. zdôrazňuje kľúčovú úlohu vzdelávania pri formovaní budúcnosti Európy z hospodárskeho a sociálneho hľadiska, pri súčasnom uspokojovaní potrieb európskych občanov a budovaní spoločenstva rôznych občanov zjednotených spoločnými základnými hodnotami;
4. zdôrazňuje, že kvalitné systémy vzdelávania a odbornej prípravy podporujú aktívne občianstvo a spoločné hodnoty a ako také pomáhajú vytvárať otvorenú, inkluzívnu, pluralitnú, demokratickú a tolerantnú spoločnosť;
5. zdôrazňuje úlohu vzdelávania, ktoré má žiakom a študentom pomôcť, aby rozvíjali etické a občianske hodnoty a stávali sa aktívnymi, zodpovednými a otvorenými členmi spoločnosti, ktorí sú schopní uplatňovať a chrániť svoje demokratické práva a povinnosti v spoločnosti a rozmanitosť hodnôt, zohrávať aktívnu úlohu v demokratickom živote a preberať zodpovednosť za seba a za svoje komunity; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť občianstva a občianskeho, etického a environmentálneho vzdelávania;
6. upozorňuje, že nato, aby mladí ľudia dokázali čeliť výzvam, stať sa aktívnymi európskymi občanmi, uspieť v živote a na pracovnom trhu a zároveň formovať budúcnosť sveta, musí im kvalitné a inkluzívne vzdelávanie poskytnúť potrebné vedomosti, zručnosti, mediálnu gramotnosť a kritické a samostatné myslenie, ako aj demokratické postoje;
7. zdôrazňuje, že zabezpečenie rovnakého prístupu ku kvalitnému inkluzívnemu vzdelávaniu je kľúčom k dosiahnutiu pretrvávajúcej sociálnej súdržnosti prostredníctvom boja proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu znevýhodnených a zraniteľných osôb a rodovým stereotypom, a preto je stále najväčším prínosom k sociálnej mobilite;
8. konštatuje, že kvalitné vzdelávanie môže podporovať inovácie a výskum, ktoré sú pre spoločnosť dôležité a prínosné;
9. uznáva dôležitosť vzdelávania pri rozvíjaní kultúrnych kompetencií a podpore kultúrneho rozvoja; nabáda na užšie synergie medzi odvetviami vzdelávania a kultúry, čo možno dosiahnuť podporovaním aktívnej úlohy kultúry a umenia v kontexte formálneho vzdelávania, informálneho učenia sa a neformálneho vzdelávania;
10. poukazuje na úlohu, ktorú zohráva vzdelávanie pri rozvíjaní postojov týkajúcich sa celoživotného vzdelávania, ktoré pomáhajú ľuďom prispôbiť sa meniacim sa nárokom moderného sveta;
11. pripomína, že školy a vzdelávacie inštitúcie zohrávajú kľúčovú úlohu pri formovaní a podpore pozitívneho postoja k vzdelávaniu vrátane vzdelávania počas celého života;

Meniaca sa realita v oblasti vzdelávania a súvisiace výzvy

12. domnieva sa, že komplexný prístup k politike vzdelávania, so silnou politickou a verejnou podporou, je mimoriadne dôležitý pre reformný proces v oblasti vzdelávania a že v záujme dosiahnutia týchto cieľov je nevyhnutné zapojiť tak spoločnosť ako celok, ako aj všetkých relevantných a zainteresovaných aktérov vrátane rodičov;
13. nazdáva sa, že účinné riadenie a primerané financovanie všetkých vzdelávacích prostredí, kvalitné moderné vzdelávacie zdroje a výučba, motivovaní a kompetentní učitelia a celoživotné vzdelávanie majú kľúčový význam pre dosiahnutie rovnosti, rozmanitosti a excelentnosti v oblasti vzdelávania;
14. zdôrazňuje potenciál nových informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) a inovácií ako nástrojov na poskytovanie nových príležitostí v oblasti vzdelávania, účinnejšie uspokojovanie individuálnych potrieb vzdelávajúcich sa osôb (vrátane špeciálnych potrieb v oblasti vzdelávania) a posilnenie flexibility pri vzdelávaní a výučbe, prispôsobenia individuálnym potrebám a zodpovednosti, ako aj na podporovanie interaktívnych foriem spolupráce a komunikácie;

Utorok 12. júna 2018

15. poukazuje na príležitosti, ktoré prináša digitalizácia a vytváranie spoločných vzdelávacích platforiem pre moderné vzdelávanie, najmä pokiaľ ide o dištančné vzdelávanie, diaľkové vzdelávanie a zmiešané učenie, ktoré by mali umožňovať väčšiu flexibilitu pri vzdelávaní tým, že ho vo väčšej miere prispôbujú individuálnym životným situáciám vzdelávajúcich sa osôb, čo má pozitívny vplyv aj na celoživotné vzdelávanie, kvalitu vzdelávania, prístupnosť a rozvoj budúcich zručností; zdôrazňuje potrebu plánov pre IKT a masmédiá prispôbených veku, ktoré rešpektujú vývoj a blaho dieťaťa, a podčiarkuje dôležitosť ich zodpovedného používania a kritického myslenia;

16. konštatuje, že efektívne učenie sa a výučba prostredníctvom digitálnych technológií si vyžadujú rovnaký prístup, primeranú úroveň digitálnych zručností, kvalitné učebné zdroje, odbornú prípravu v oblasti prispôbenia technológií pedagogickým účelom a propagovanie prístupov a motivácie potrebných pre zmysluplnú digitálnu účasť; vyjadruje presvedčenie, že zručnosti v oblasti digitálnej a mediálnej gramotnosti by mali byť neoddeliteľnou súčasťou politik vzdelávania a okrem iného zahŕňajú aj občianske kompetencie a kritické myslenie; zdôrazňuje dôležitosť kritického posudzovania zdrojov a ich spoľahlivosti a v tejto súvislosti aj projektov mediálnej gramotnosti;

17. uznáva, že v čoraz viac globalizovanom a digitalizovanom svete sú potrebné inovatívne a relevantné metódy učenia sa, výučby a posudzovania, ako aj primeraná infraštruktúra vzdelávania, ktorá umožňuje skupinovú prácu a tímovú výučbu a stimuluje kreatívne myslenie a riešenie problémov, spolu s ďalšími pokrokovými vzdelávacími metódami; pripomína, že je dôležité zapojiť študentov, učiteľov a iný školský personál do posúdenia toho, či a ako boli ciele vzdelávania dosiahnuté;

18. konštatuje, že sa treba usilovať o úpravu modelu vzdelávania tak, aby zabezpečoval rovnováhu medzi prístupom zameraným na učiteľa a prístupom zameraným na obsah, individuálne a konkrétne prispôbeným študentom a ich životným podmienkam na jednej strane a prístupom zameraným na porozumenie na druhej strane, pričom sa kombinujú metódy učenia sa upravené podľa tradičných a online modelov učenia sa, a teda vzdelávací proces sa vo väčšej miere prispôbí individuálnym potrebám jednotlivca, čím sa zvýši podiel študentov pokračujúcich v štúdiu, ako aj podiel tých, ktorí štúdium dokončia;

19. zdôrazňuje, že systémy vzdelávania by mali podporovať a rozvíjať interdisciplinárny a kreatívny prístup, prístup spolupráce a tímovú prácu, ktorých cieľom je vybaviť žiakov a študentov znalosťami a zručnosťami vrátane prierezových a mäkkých zručností, ako aj odborných spôsobilostí, prierezových, spoločenských a občianskych kompetencií;

20. pripomína, že zabezpečenie kvalitnej výučby a vzdelávania je nepretržitý proces, ktorý zahŕňa dialóg, delenie sa o svoje skúsenosti a kladenie otázok a mal by sa stať prioritou pri modernizácii vzdelávania;

21. zdôrazňuje, že podpora rovnakého prístupu ku kvalitnému inkluzívnemu vzdelávaniu má zásadný význam pre nezávislosť a začlenenie žiakov a študentov so zdravotným postihnutím do spoločnosti; vyzýva členské štáty, aby uľahčili prístup ku kvalitnému štandardnému inkluzívnemu vzdelávaniu a zohľadnili pritom potreby všetkých študentov so všetkými druhmi zdravotného postihnutia, čo znamená napríklad zabezpečenie dvojazyčného inkluzívneho vzdelávania pre nepočujúce deti s ohľadom na ich osobitné jazykové potreby; vyzýva školy, aby poskytovali odlíšené služby formálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, ako aj dodatočnú podporu a takisto využívali možnosti nových technológií, aby boli splnené individuálne potreby všetkých žiakov a študentov; vyzýva Komisiu, aby sledovala politiku neodmietania („non-rejection policy“) škôl a stanovila v rámci stratégie Európa 2020 špecifické ukazovatele pre zdravotné postihnutie;

22. trvá na tom, že v rámci európskeho vzdelávania sa treba v prvom rade usilovať o rozvíjanie argumentácie, uvažovania a záujmu o vedu; že európske vzdelávanie musí vychádzať zo základov umeleckej, vedeckej a technickej humanistickej kultúry; a že vychádzajúc z praktickej reality miestneho, regionálneho, vnútroštátneho a európskeho života musí ponúkať odbornú prípravu potrebnú na riešenie problémov na vnútroštátnej a európskej úrovni a zvyšovať informovanosť o problémoch v rámci medzinárodného spoločensktva;

23. uznáva realitu individuálnych rozdielov v kognitívnych schopnostiach a osobnostných črtách, ktoré sú v interakcii so sociálnymi a s environmentálnymi faktormi a ovplyvňujú výsledky v oblasti vzdelávania; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že keď sa zohľadnia tieto rozdiely, vzdelávanie je efektívnejšie, rovnostárskejšie a spravodlivejšie;

24. uznáva, že v konkurenčnom svete je kľúčové čo najskôr identifikovať a podporovať európsky talent;

25. zdôrazňuje, že zlepšovanie priemerných výsledkov vzdelávania je zlučiteľné s podporou excelentnosti medzi talentovanými študentmi; v tejto súvislosti konštatuje, že je dôležité navrhnúť primerané intervenčné programy na zlepšenie psychologických vlastností potrebných na maximalizáciu potenciálu ľudí;

Utorok 12. júna 2018

26. zdôrazňuje, že je potrebné klásť dôraz na vizuálnu gramotnosť ako na novú životnú zručnosť, pričom uznáva, že v súčasnosti ľudia komunikujú oveľa viac prostredníctvom obrázkov než tradičnými prostriedkami;

27. berie na vedomie návrh na vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru, ako bol predstavený na Sociálnom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast, ktorý sa konal v roku 2017 v Göteborgu; pripomína, že táto iniciatíva by mala podporovať spoluprácu, vzájomné uznávanie diplomov a kvalifikácií a zvýšenú mobilitu a rast;

28. podporuje závery Rady zo 14. decembra 2017, v ktorých sa požaduje zlepšená mobilita a účasť študentov na vzdelávacích a kultúrnych aktivitách, a to aj prostredníctvom európskej študentskej karty, ktorá by mala uľahčovať uznávanie vysokoškolských kreditov získaných v iných členských štátoch;

29. domnieva sa, že Erasmus+ je hlavným programom EÚ v oblasti vzdelávania a že rokmi sa v plnej miere potvrdil jeho vplyv a popularita; preto požaduje podstatné zvýšenie finančných prostriedkov na tento program v ďalšom viacročnom finančnom rámci (VFR) na roky 2021 – 2027, aby bol prístupnejší a inkluzívnejší a malo z neho úžitok väčšie množstvo študentov a učiteľov;

30. zdôrazňuje, že nezamestnanosť mladých ľudí je jav, ktorý sa týka celej Únie a ktorý podľa údajov predstavuje približne dvojnásobok priemernej celkovej miery nezamestnanosti; vyjadruje obavy v súvislosti so znepokojujúco vysokými mierami v stredozemských členských štátoch, pričom najvyššie hodnoty podľa Eurostatu dosahujú Španielsko (44,4 %), Taliansko (37,8 %) a Grécko (47,3 % v prípade nezamestnanosti mladých ľudí a 30,5 % v prípade tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (ďalej len „NEET“));

31. poukazuje na to, že napriek 2 miliónom voľných pracovných miest v EÚ má viac ako 30 % kvalifikovaných mladých ľudí s diplomom prácu, ktorá nezodpovedá ich zručnostiam či ambíciám, pričom 40 % európskych zamestnávateľov má problém nájsť ľudí s požadovanými zručnosťami ⁽¹⁸⁾;

32. vyhlasuje, že je potrebné, aby vzdelávacie systémy na všetkých úrovniach zachovávali rodové hľadisko, ktoré zohľadňuje potreby ľudí trpiacich viacerými formami diskriminácie vrátane osôb so zdravotným postihnutím, osôb hlásiacich sa k LGBTI komunite a osôb z marginalizovaných komunít;

Vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (VSRD)

33. zdôrazňuje, že kvalitné a prístupné VSRD vytvárajú základ pre spravodlivejšie a účinnejšie systémy vzdelávania a takisto zabezpečujú osobný rozvoj jednotlivcov, blahobyt a účinnosť ďalšieho vzdelávania;

34. upozorňuje na výrazný prínos absolvovania VSRD pre všetky deti, najmä tie zo znevýhodnených skupín, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité zaručiť, aby prístup k VSRD malo každé dieťa; v tejto súvislosti so znepokojením konštatuje, že v niektorých členských štátoch dopyt po miestach vo VSRD preyšuje ponuku, a to najmä v prípade mladších detí;

35. zdôrazňuje, že je dôležité monitorovať kvalitu VSRD, aby deti mali možnosť rozvíjať svoje kognitívne zručnosti a aby sa zistilo, či sa koná v záujme dieťaťa;

Školské vzdelávanie

36. považuje všetky školy za nezávislé centrá na podporu kritického a kreatívneho myslenia, ako aj demokratických hodnôt a aktívneho občianstva; domnieva sa, že školy by sa mali zamerať na pomoc mladým ľuďom pri získavaní zručností potrebných na pochopenie a používanie dostupných informácií, ako aj na rozvíjanie ich samostatnosti pri vzdelávaní sa a jazykovej spôsobilosti;

37. poukazuje na to, že v centre efektívneho fungovania škôl by mali byť konkrétne potreby všetkých študentov, čo si vyžaduje stanovenie spoločných cieľov a jasný program ich plnenia a v náležitých prípadoch aj úzku spoluprácu všetkých zamestnancov školy a zainteresovaných strán;

38. domnieva sa, že moderné učebné plány by mali byť zamerané na kompetencie, mali by zlepšovať osobné zručnosti a zručnosti riadenia života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a orientáciou na budúcnosť a mali by byť zamerané na formatívne hodnotenie a fyzické a emocionálne blaho študentov; vyjadruje presvedčenie, že každý študent by mal mať možnosť naplniť svoj intelektuálny potenciál; zdôrazňuje, že rozvíjanie a posilňovanie zručností je nepretržitý proces, ktorý prebieha na všetkých úrovniach vzdelávania a trhu práce, a že zručnosti a kompetencie by sa mali brať do úvahy tak vo vzdelávacom procese, ako aj pri uznávaní kvalifikácií;

⁽¹⁸⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/sk/publications-and-resources/publications/3072>, a https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1502en_0.pdf

Utorok 12. júna 2018

39. upozorňuje, že základná gramotnosť a matematická gramotnosť sú nevyhnutné pre ďalšie vzdelávanie žiakov, ich osobný rozvoj a nadobúdanie digitálnej kompetencie; zdôrazňuje, že strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) a nový program Komisie v oblasti zručností by mali dopĺňať vnútroštátne opatrenia a v tejto súvislosti podporovať členské štáty; vyzýva členské štáty a vzdelávacie inštitúcie, aby posilnili základné zručnosti okrem iného prostredníctvom vzdelávania založeného na projektoch a riešení problémov;

40. nazdáva sa, že členské štáty by mali zabezpečiť, aby nebolo možné absolvovať štúdium bez získania základných zručností vrátane základných digitálnych zručností; zdôrazňuje, že vo väčšine pracovných miest sa v súčasnosti vyžaduje väčšia gramotnosť, matematická a digitálna gramotnosť a ďalšie základné zručnosti a že moderné vzdelávacie systémy by preto mali spájať všetkých osem kľúčových kompetencií uvedených v návrhu Komisie na odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, ktoré zahŕňajú aj vedomosti a postoje; víta skutočnosť, že v tomto návrhu sú ako základné zručnosti vymedzené aj digitálne zručnosti;

41. domnieva sa, že bez ohľadu na vplyv nových technológií na vzdelávanie by škola aj naďalej mala zostať základným prostredím na vzdelávanie, ktorého možnosti sa rozvíjajú a v ktorom môže každý jednotlivec nájsť priestor a čas na osobný a spoločenský rast;

42. poukazuje na to, že udelenie väčšej nezávislosti školám, pokiaľ ide o učebné plány, hodnotenie a financovanie, viedlo k zvýšenej výkonnosti žiakov za predpokladu, že škola je efektívne riadená a nesie zodpovednosť za vzdelávanie žiakov;

43. zdôrazňuje pozitívny vplyv kultúrnej rozmanitosti a viacjazyčnosti na školách na jazykový a kognitívny vývoj žiakov, ako aj na podporu medzikultúrneho povedomia, rešpektu a pluralizmu;

44. poukazuje na potrebu posilniť výučbu jazykov, pričom cieľom je ovládať okrem materinského jazyka ďalšie dva jazyky, a podporovať na stredných školách výučbu najmenej dvoch predmetov v inom než rodnom jazyku;

45. zdôrazňuje, že výmeny na stredných školách majú veľký vplyv jednak preto, že nabádajú žiakov, aby získavali schopnosti, zručnosti, postoje a hodnoty, ktoré tvoria podstatu dynamického európskeho občianstva, jednak z hľadiska rozvoja konštruktívneho kritického myslenia;

46. upozorňuje, že je potrebné, aby boli školy viac otvorené, s cieľom umožniť uznávanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a hľadiť prechod medzi rôznymi vzdelávacími dráhami, ako sú technická a akademická dráha;

47. zdôrazňuje, že žiaci a študenti by mali byť povzbudzovaní k tomu, aby pri posudzovaní svojho pokroku vo vzdelávaní využívali techniky sebahodnotenia; nabáda vzdelávacie inštitúcie, aby zabezpečili, aby nástroje spätnej väzby poskytovali spoľahlivé informácie, a to tým, že použijú kombináciu viacerých nástrojov, ako sú dotazníky pre študentov, špecializované skupiny či schránky určené na návrhy;

48. zdôrazňuje, že je dôležité viesť aktívny život, v ktorom má dôležité miesto šport; v tejto súvislosti upozorňuje, že je potrebné podporovať fyzickú aktivitu a telesnú výchovu v učebných plánoch na všetkých úrovniach a posilniť ich úlohu a zároveň zlepšiť možnosti rozvoja spolupráce medzi vzdelávacími zariadeniami a miestnymi športovými organizáciami; takisto podporuje vzdelávacie iniciatívy a mimoškolské aktivity s cieľom podporovať uspokojenie individuálnych potrieb a záujmov študentov a súčasne vytvárať väzby s miestnymi komunitami;

49. podčiarkuje dôležitosť kvalitného vzdelávania, odbornej prípravy a komunitných a dobrovoľníckych aktivít, ktoré prispievajú k zlepšeniu postavenia praktických povolání;

50. konštatuje, že značné množstvo nových pracovných miest vzniká v odvetviach súvisiacich s energiou z obnoviteľných zdrojov, a preto by sa mala v učebných plánoch škôl venovať náležitá pozornosť ekologickým odvetviám a povolaniám;

51. zdôrazňuje, že hlavnými cieľmi akademického vzdelávania sú zručnosti týkajúce sa nakladania s informáciami, kritické myslenie a schopnosť uplatniť nadobudnuté poznatky;

52. uznáva, že je potrebné posilniť vedomostný trojuholník a zlepšiť prepojenia medzi výskumom a výučbou tým, že sa vyčlenia primerané zdroje na príslušné programy a zabezpečí sa, aby študenti zapojení do výskumných programov dostávali finančné prostriedky na realizáciu svojho výskumu;

Utorok 12. júna 2018

53. domnieva sa, že systémy vysokoškolského vzdelávania by mali byť flexibilnejšie a otvorenější a že na univerzitách a inštitúciách ďalšieho vzdelávania by sa mali propagovať systémy duálneho vzdelávania, najmä podporovaním učňovskej prípravy, vytváraním podmienok na uznávanie informálneho učenia sa a neformálneho vzdelávania a zabezpečením plynulejšieho prechodu medzi rôznymi úrovňami vzdelávania vrátane prechodu medzi odborným vzdelávaním a prípravou (OVP) a vysokoškolským vzdelávaním, ako aj rôzne formy realizácie programov; zdôrazňuje, že východiskom by pritom malo byť lepšie porozumenie výsledkom absolventov;

Vysokoškolské vzdelávanie

54. v kontexte vytvárania európskeho vzdelávacieho priestoru zdôrazňuje, že je dôležité podporovať spoluprácu a stavať na potenciáli všetkých európskych vysokoškolských inštitúcií a študentov s cieľom stimulovať vytváranie sietí, medzinárodnú spoluprácu a konkurencieschopnosť;

55. zastáva názor, že komplexný prístup k internacionalizácii vrátane zvýšenej mobility zamestnancov a študentov (aj prostredníctvom stáží a učňovských príprav) a medzinárodný rozmer učebných plánov a výučby, výskumu, spolupráce a ďalších aktivít by mali byť dôležitým prvkom európskych vysokoškolských inštitúcií;

56. zasadzuje sa za výraznejšie zameranie na interdisciplinárne študijné programy a podporuje presadzovanie vedy, technológií, inžinierstva, umenia a matematiky (STEAM) spolu s humanitnými a spoločenskými vedami; zdôrazňuje, že je potrebné podporiť účasť žien a ďalších nedostatočne zastúpených skupín na oblastiach STEAM a v príslušných povolaniach;

57. zastáva presvedčenie, že v záujme podpory inovatívneho rastu a sociálneho blahobytu musí byť vysokoškolské vzdelávanie previazané so spoločnosťou ako celkom; domnieva sa, že spolupráca medzi vysokoškolskými inštitúciami a externými zainteresovanými stranami je žiaduca, keďže tieto strany môžu prispieť poznatkami a odbornosťou k vytváraniu a realizácii programov vysokoškolského vzdelávania; zdôrazňuje však, že zodpovednosť za rozhodovanie musia niesť vždy študenti a pedagogickí odborníci;

58. uznáva, že kľúčovú úlohu pri šírení poznatkov, empirických zistení a faktov smerom k širšej verejnosti zohrávajú akademickí pracovníci a študenti; v tejto súvislosti podporuje hospodársky a politicky nezávislý výskum, ktorý je relevantný pre spoločnosť a je jej na prospech;

59. zdôrazňuje úlohu vzdelávania založeného na výskume a pedagogického výskumu ako prostriedkov stimulácie aktívneho učenia sa, prehľbovania rozvoja zručností a zlepšovania metodiky výučby;

60. zdôrazňuje, že žiaci a študenti by mali byť povzbudzovaní k tomu, aby pri posudzovaní pokroku pri učení využívali techniky sebahodnotenia;

Učiteľ ako garant kvalitnej výučby

61. domnieva sa, že základom vzdelávacích systémov sú učitelia a ich zručnosti, angažovanosť a efektívnosť;

62. zdôrazňuje potrebu prilákať k učiteľskému povolaniu väčšie množstvo motivovaných uchádzačov so solídnu akademickou alebo profesionálnou praxou a pedagogickými kompetenciami; žiada účelové výberové konania a konkrétne opatrenia a iniciatívy, ktoré by zlepšovali postavenie učiteľov, odbornú prípravu, pracovné príležitosti a pracovné podmienky vrátane odmeňovania, zamedzovali nestabilným formám zamestnania, zlepšovali sociálne práva, bezpečnosť a ochranu a poskytovali učiteľom podporu zahŕňajúcu mentorské programy, partnerské učenie sa a výmenu najlepších postupov; vyzýva Komisiu, aby nabádala na väčšiu rodovú rovnosť v učiteľskom povolaní;

63. podčiarkuje dôležitosť reorganizácie vzdelávania učiteľov a investovania do tohto vzdelávania, od počiatočnej fázy a počas celého profesijného rozvoja učiteľov, s cieľom poskytnúť im solídne a aktualizované poznatky, zručnosti a kompetencie nevyhnutné pre vysokú úroveň výučby, ktorá zahŕňa rozmanité vyučovacie metódy, ako je dialkové vzdelávanie, ktoré je možné vďaka digitálnym technológiám v oblasti vzdelávania; zdôrazňuje dôležitosť kontinuálneho profesijného rozvoja učiteľov vrátane poskytovania programov celoživotného vzdelávania, kurzov na obnovenie kvalifikácie a možností získania nových zručností a zvyšovania úrovne zručností počas celej ich kariéry, ktoré ponúkajú praktické riešenia na výzvy, ktorým sú učitelia vystavení pri svojej práci v triede, a príležitosti na účasť na medzinárodných výmenách učiteľov, aby sa posilnila kultúra inštitucionálneho vzdelávania;

64. súhlasí s tým, že kvalitná pedagogická, psychologická a metodologická odborná príprava školských a vysokoškolských učiteľov a pedagógov je nevyhnutnou podmienkou pre úspešné vzdelávanie budúcich generácií; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť výmeny najlepších postupov a rozvoja zručností a schopností prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, programov mobility, ako je Erasmus+, a platených stáží v iných členských štátoch;

Utorok 12. júna 2018

65. zdôrazňuje kľúčovú úlohu učiteľa pri vytváraní inkluzívneho vzdelávacieho prostredia, ktoré si vyžaduje ovládanie viacerých metód a prístupov s cieľom naplniť rôzne potreby, a tým umožniť, aby sa všetci žiaci mohli zapojiť do vytvárania, realizácie a hodnotenia výsledkov vzdelávania; uznáva, že učitelia zohrávajú kľúčovú úlohu proaktívnych sprievodcov a mentorov, ktorí učia, ako vyhodnocovať informácie, zaujímajú podpornú úlohu pri konfrontácii s problémami a pripravujú žiakov a študentov na život;
66. nazdáva sa, že zapojenie učiteľov a vedenia škôl do modernizácie vzdelávacích systémov je nevyhnutné pre účinné reformné procesy a motivovanie zamestnancov škôl k ďalšiemu zlepšovaniu školskej politiky;
67. zastáva názor, že komplexná školská politika musí zaručovať účinnú podporu učiteľov s cieľom zabezpečiť dosahovanie vzdelávacích cieľov, stimulujúce školské prostredie, efektívne fungovanie a rozvoj škôl a riadenie založené na spolupráci;
68. uznáva dôležitú úlohu pedagógov, ako aj spolupráce medzi rodičmi, učiteľmi a školskými orgánmi v rámci formálneho či neformálneho vzdelávania alebo informálneho učenia sa pri podpore súčasných a budúcich generácií; v tejto súvislosti nabáda na posilnenú spoluprácu medzi všetkými relevantnými aktérmi formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa;
69. zastáva názor, že posilnená spolupráca medzi učiteľmi, výskumnými a akademickými pracovníkmi na školách je prospešná pre všetky dotknuté strany a jej výsledkom je zlepšenie a aktualizácia obsahu výučby, vzdelávacích postupov a pedagogiky, ako aj podpora inovácií, kreativity a nových zručností;

Odporúčania

70. domnieva sa, že európsky vzdelávací priestor by mal byť zameraný na dosahovanie spoločných cieľov vrátane zabezpečenia kvalitného vzdelávania pre všetkých, musí byť vytvorený na základe zosúladenia a kritického posúdenia existujúcich politík a vzdelávacích trendov a údajov tak v EÚ, ako aj mimo nej, s cieľom zaistiť súdržnosť, konzistentnosť a dosiahnuteľné výsledky a zároveň poskytnúť nový impulz pre ich rozvoj pri dodržiavaní zásad prenesenia právomocí, subsidiarity, slobody, proporcionality a inštitucionálnej a vzdelávacej nezávislosti;
71. domnieva sa, že európsky vzdelávací priestor by nemal ohroziť ani nahradiť bolonský proces a že bolonský proces by sa mal skôr rozvíjať a posilňovať; zdôrazňuje dôležitosť vzájomných prepojení medzi európskym vzdelávacím priestorom a európskym priestorom vysokoškolského vzdelávania a ich dopĺňania sa;
72. vyzýva členské štáty, aby podporili vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru a posilnili spoluprácu pri rozvíjaní a realizácii jeho cieľov; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby v záujme dosiahnutia týchto cieľov zabezpečila výmenu nápadov a osvedčených postupov;
73. podporuje vznik európskej siete univerzít ako základ intenzívnejšej spolupráce zahŕňajúcej inštitúcie vysokoškolského vzdelávania v EÚ i mimo nej vychádzajúci z prístupu zdola nahor a iniciatív samotných univerzít, ktorá by mala okrem iného prispieť k tomu, aby sa európsky priestor vzdelávania stal inovatívnejším, životaschopnejším a atraktívnejším priestorom pre štúdium a výskum;
74. vyzýva členské štáty, aby uznávali vzdelávanie ako investíciu do ľudského kapitálu a poskytovali väčší objem transparentných verejných prostriedkov na realizáciu iniciatív zameraných na zlepšenie kvality, inkluzívnosti a rovnosti pri výučbe a vzdelávaní;
75. zdôrazňuje, že zvýšené investície do systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich modernizácie a prispôbenia sú kľúčovou podmienkou sociálneho a hospodárskeho pokroku; preto upozorňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa prioritná pozornosť v nadchádzajúcom programovom období VFR na roky 2020 – 2026 venovala sociálnym investíciám, najmä do vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých;
76. v súvislosti so zvyšovaním inkluzívnosti a zabezpečením slobody pri výbere vzdelávania nabáda na poskytovanie primeranej finančnej podpory školám všetkých kategórií a úrovní, a to tak štátnym školám, ako aj neziskovým súkromným školám, za predpokladu, že ponúkaný učebný plán je založený na zásadách zakotvených v Charte základných práv Európskej únie a je v súlade s platnými právnymi systémami, pravidlami a predpismi v oblasti kvality vzdelávania a využívania takýchto finančných prostriedkov v dotknutom členskom štáte;
77. domnieva sa, že je najvyšší čas uskutočniť potrebné investície do infraštruktúry vzdelávania v menej rozvinutých regiónoch, pričom vždy treba starostlivo prispôbiť koordinované investície špecifickým charakteristikám dotknutého regiónu; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je osobitne dôležité umožniť získanie väčšej podpory od Európskej investičnej banky a z európskych fondov na regionálne iniciatívy zameraných na rozvoj vzdelávania;

Utorok 12. júna 2018

78. vyzýva Komisiu a členské štáty na výmenu skúseností a najlepších postupov v oblasti mechanizmov a metód financovania z verejných prostriedkov vrátane financovania založeného na dosiahnutých výsledkoch a konkurenčného financovania výskumu s cieľom dosiahnuť udržateľnú a transparentnú diverzifikáciu financovania;

79. požaduje posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi pri modernizácii vzdelávania; nalieha na členské štáty, aby začali s uplatňovaním zásad Európskeho piliera sociálnych práv, ktoré ponúkajú prostriedky na znižovanie nerovností v Európe prostredníctvom vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania;

80. zdôrazňuje úlohu európskeho semestra pri podpore vnútroštátnych reforiem, a to stanovením odporúčaní pre jednotlivé krajiny v oblasti sa vzdelávania;

81. očakáva, že akčný plán digitálneho vzdelávania podporí členské štáty a vzdelávacie inštitúcie pri čoraz intenzívnejšom a účinnejšom využívaní najmodernejších technológií prispôbených veku a vývoju v oblasti učenia sa, výučby a hodnotenia, čo zodpovedá normám zabezpečovania kvality; vyjadruje presvedčenie, že akýkoľvek plán digitálneho vzdelávania by mal stanoviť a pravidelne hodnotiť prepojenie medzi digitálnymi prostriedkami vzdelávania a kvalifikačnými rámcami na základe výsledkov vzdelávania;

82. odporúča, aby členské štáty a vzdelávacie inštitúcie podporovali individualizované učebné metódy zamerané na študenta vrátane individuálne prispôbených kurzov, ktoré sú založené na akademických a odborných skúsenostiach študenta a kombinujú ich, ako aj inovatívne metódy a interakciu medzi učiteľmi a študentmi s cieľom podporovať ďalšie vzdelávanie a dosiahnutie plánovaných výsledkov vzdelávania, keď sa študenti aktívne zúčastňujú na svojom vlastnom vzdelávacom procese;

83. vyzýva členské štáty, aby k vzdelávaniu prijali holistický prístup a poskytovali študentom špecifické, flexibilné možnosti vzdelávania, ktoré im dokážu sprostredkovať základné kompetencie potrebné pre úspešný vstup na pracovný trh;

84. žiada, aby sa do vzdelávacích programov na všetkých úrovniach vo väčšej miere začlenilo aktívne vzdelávanie založené na skúmaní, vypracúvaní projektov a riešení problémov, s cieľom podporiť spoluprácu a tímovú prácu; odporúča, aby sa v rámci systémov vzdelávania posilňovali prierezové, mäkké a životné zručnosti;

85. opakuje, že právo na vzdelanie musí byť zaručené každej osobe so zdravotným postihnutím, od materskej školy až po univerzitu, a zdôrazňuje, že je dôležité mať k dispozícii primerané učebné a technické vybavenie, hodnotiace mechanizmy a kvalifikovaných zamestnancov, aby sa zabezpečilo, že osoby so zdravotným postihnutím budú môcť toto právo skutočne využívať;

86. podporuje a odporúča vykonávanie opatrení týkajúcich sa rozvoja mediálnej gramotnosti a kritického myslenia prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy; pripomína existujúci záväzok v tejto oblasti, ako je uvedený v záveroch Rady z 30. mája 2016; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby koordinovala politický vývoj na úrovni EÚ v oblasti mediálnej gramotnosti s cieľom šíriť aktualizované poznatky a najlepšie postupy v tejto oblasti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyvinuli osobitné opatrenia na propagáciu a podporu projektov mediálnej a digitálnej gramotnosti, napríklad pilotného projektu Mediálnej gramotnosti pre všetkých, a vypracovali komplexnú politiku mediálnej a digitálnej gramotnosti s osobitným zameraním na školské vzdelávanie;

87. nabáda členské štáty, aby zabezpečili príležitosti na rozvoj kľúčových kompetencií s cieľom udržať si a získať zručnosti s osobitným dôrazom na základné zručnosti, oblasti STEAM, jazykové kompetencie, podnikateľské zručnosti, digitálne kompetencie, tvorivosť, kritické myslenie a tímovú prácu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uľahčili využívanie európskeho rámca kľúčových kompetencií vo všetkých vzdelávacích zariadeniach a umožnili jeho uplatňovanie v oblasti formálneho vzdelávania, neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, a tým maximalizovali jeho potenciál ako kľúčový nástroj pre celoživotné vzdelávanie;

88. nabáda členské štáty, aby zvyšovali informovanosť verejnosti o celoživotnom vzdelávaní a uplatňovali pri vypracúvaní príslušných politík a programov rodové hľadisko, s osobitným zameraním na ženy s nižšou úrovňou vzdelania v mestských a vidieckych oblastiach s cieľom poskytnúť im príležitosti na zlepšenie svojich zručností;

89. podporuje zvýšenie referenčnej hodnoty EÚ pre účasť na celoživotnom vzdelávaní; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby na dosiahnutie tohto cieľa predložila odporúčania týkajúce sa najlepších postupov; nabáda, aby sa väčší dôraz kladol na celoživotné vzdelávanie na všetkých úrovniach vzdelávania; v tejto súvislosti zdôrazňuje úlohu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania pri realizácii stratégie celoživotného vzdelávania, vzdelávaní pracovne aktívnych ľudí, rozvoji kompetencií a utváraní kultúry vzdelávania pre ľudí každého veku a z rozličných prostredí;

Utorok 12. júna 2018

90. nabáda Komisiu, aby podporovala členské štáty pri vypracúvaní, presadzovaní a posilňovaní programov odbornej prípravy a vzdelávania, ktoré uľahčujú vzdelávanie dospelých, a pri ich aktívnom začleňovaní do systému vzdelávania; pripomína, že učenie sa a vzdelávanie dospelých by malo ponúkať širšiu škálu spôsobov vzdelávania a flexibilných možností vzdelávania vrátane podpory osôb absolvujúcich celoživotné vzdelávanie, druhošancových programov pre ľudí, ktorí do školy nikdy nechodili alebo predčasne ukončili školskú dochádzku či štúdium; vyzýva Komisiu, aby plnila záväzky, ako je záruka získania zručností stanovená v novom programe EÚ v oblasti zručností, a prijala opatrenia s cieľom zlepšiť možnosti zamestnania nízkokvalifikovaných dospelých osôb v EÚ;
91. vyzýva členské štáty, aby vypracovali medzigeneračné projekty s cieľom uľahčiť starším osobám pochopenie problémov, ktorým čelia, a aby im ponúkli príležitosti vymieňať si svoje zručnosti, poznatky a skúsenosti;
92. nabáda na rozvoj synergií a spolupráce medzi formálnym vzdelávaním, neformálnym vzdelávaním a informálnym učením sa; víta pokrok dosiahnutý v uplynulých rokoch v súvislosti s vykonávaním odporúčania Rady o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa do roku 2018; vyzýva však členské štáty, aby aj po roku 2018 pokračovali vo svojom úsilí ďalej zlepšovať vykonávanie týchto odporúčaní, stanovili príslušné právne rámce a vytvorili rozsiahle stratégie potvrdzovania s cieľom umožniť potvrdzovanie; zdôrazňuje, že uznávanie informálneho učenia sa a neformálneho vzdelávania, a to aj prostredníctvom bezplatných kurzov na internete, má zásadný význam z hľadiska koncepcie otvárania systémov vzdelávania pre viac znevýhodnené osoby;
93. zdôrazňuje, že kľúčovú úlohu majú rodičia, ktorí sú súčasťou vzdelávacieho trojuholníka pri podpore vzdelávania detí; zdôrazňuje výhody zapojenia rodičov do vzdelávania detí pre dosahovanie lepších výsledkov žiakov, ich blaho a rozvoj škôl;
94. vyzýva Komisiu na podporu cezhraničných iniciatív v oblasti otvoreného vzdelávania online;
95. zdôrazňuje, že kvalita vzdelávania by sa mala hodnotiť nielen na základe miery, do akej študent získal poznatky a kompetencie, ale aj schopnosti uskutočňovať a rozvíjať celoživotné vzdelávanie a kreatívne úsilie;
96. podporuje Komisiu pri tvorbe hodnotiacej tabuľky na podporu rozvoja kľúčových kompetencií, ako aj vzdelávania, učenia sa a odbornej prípravy založených na kompetenciách;
97. vyzýva členské štáty, aby bojovali proti rodovým stereotypom v oblasti vzdelávania s cieľom zabezpečiť, aby mali ženy rovnaké príležitosti a slobodu voľby v kariére, ktorej sa chcú venovať; v tejto súvislosti vyjadruje znepokojenie nad stereotypmi, ktoré pretrvávajú v učebných materiáloch v niektorých členských štátoch, a nad odlišnými očakávaniami, pokiaľ ide o správanie dievčat a chlapcov; zdôrazňuje, že je potrebné začleniť zásadu rodovej rovnosti do počiatočného i ďalšieho vzdelávania učiteľov, ako aj do pedagogických postupov, s cieľom odstrániť všetky prekážky, ktoré bránia študentom v plnom využití svojho potenciálu bez ohľadu na pohlavie; vyzýva členské štáty, aby sa pri uplatňovaní rodovej rovnosti v učebných plánoch a učebných osnovách regionálnych systémov vzdelávania venovala osobitná pozornosť najvzdialenejším regiónom so zreteľom na vysokú mieru násilia na ženách zaznamenaného v týchto regiónoch; zdôrazňuje, že vzdelávacie systémy na všetkých úrovniach musia zahŕňať rodové hľadisko a zohľadňovať potreby ľudí, ktorí trpia diskrimináciou;
98. nalieha na členské štáty, aby podporovali zásady rovnosti a nediskriminácie vo vzdelávacích inštitúciách, či už prostredníctvom formálneho vzdelávania alebo informálneho učenia sa;
99. odporúča Komisii a/alebo členským štátom, aby vytvorili a podporovali európske/národné ocenenie zamerané na otázku rodovej rovnosti vo vzdelávacích inštitúciách, s cieľom podporiť najlepšie postupy;
100. zdôrazňuje, že vzdelávanie je kľúčovým nástrojom sociálneho začlenenia a zlepšenia úrovne zručností a kvalifikácií migrantov a utečencov, a to tak maloletých, ako aj plnoletých osôb; v tejto súvislosti nabáda na výmenu najlepších postupov v oblasti integrácie prostredníctvom vzdelávania a odovzdávania spoločných hodnôt, na zlepšenie a zjednodušenie uznávania diplomov a kvalifikácií, poskytovanie štipendií a vytváranie partnerstiev s univerzitami v krajinách pôvodu, ako aj na využívanie cenných skúseností získaných v rámci tzv. koridorov vzdelávania;
101. zdôrazňuje, že by sa malo vyvíjať väčšie úsilie zamerané na zabezpečenie prístupu k vzdelávaniu a odbornej príprave na všetkých úrovniach pre žiakov z autochtónnych menšín a na podporu vzdelávacích inštitúcií, ktoré poskytujú služby v materinskom jazyku autochtónnych etnických alebo jazykových menšín; vyzýva Komisiu, aby posilnila podporu programov zameraných na výmenu skúseností a najlepších postupov vzdelávania v regionálnych a menšinových jazykoch v Európe; nabáda členské štáty, aby uľahčovali rozvoj výučby v materinskom jazyku žiakov a študentov;

Utorok 12. júna 2018

102. povzbudzuje členské štáty, aby zvýšili úrovne jazykových kompetencií využívaním osvedčených postupov, napríklad oficiálnou certifikáciou zručností z cudzieho jazyka získaných do určitého veku;

103. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zaviedli systém inovatívnych a flexibilných grantov na rozvíjanie nadania, umeleckých a športových schopností v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy; podporuje tie členské štáty, ktoré sa usilujú o zavedenie štipendiálnych programov pre študentov s preukázateľnými vzdelávacími, športovými a umeleckými schopnosťami;

104. v tejto súvislosti víta oznámenie Komisie o novom programe v oblasti zručností pre Európu (COM(2016)0381), v rámci ktorého sa navrhujú riešenia nesúladi medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a nedostatku požadovaných zručností, ako aj spôsoby nájdenia vhodného systému uznávania zručností; v tejto súvislosti nabáda členské štáty, aby stanovili kvalitné systémy duálneho vzdelávania (s maximálnou hodnotu z hľadiska holistického osobného rastu a rozvíjania zručností pre celoživotné vzdelávanie) a odbornej prípravy v koordinácii s miestnymi a regionálnymi aktérmi a v súlade so špecifickým charakterom každého vzdelávacieho systému; poukazuje na výhody a čoraz väčšiu príťažlivosť hybridného systému odborného vzdelávania a prípravy, v rámci ktorého sa v rovnakej miere kombinuje vzdelávanie v škole so vzdelávaním na pracovisku;

105. odporúča zlepšenie poradenstva v oblasti vzdelávania ako nevyhnutný nástroj na flexibilné zahrnutie rôznych vzdelávacích systémov a rozšírenie a aktualizáciu poznatkov a zručností;

106. podporuje a odporúča poradenstvo v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ako nevyhnutnú úlohu v oblasti vzdelávania v prospech individuálneho a sociálneho rozvoja mladých generácií;

107. zastáva názor, že podnikanie je hybnou silou rastu a vytvárania pracovných miest, ako aj spôsobom, ako zvýšiť konkurencieschopnosť a inovatívnosť ekonomík, čo pomáha posilňovať postavenie žien;

108. zdôrazňuje, že sociálne podnikanie je silnejúca oblasť, ktorá môže oživiť ekonomiku a súčasne zmierniť depriváciu, sociálne vylúčenie a ďalšie spoločenské problémy; domnieva sa preto, že vzdelávanie v oblasti podnikania by malo zahŕňať sociálny rozmer a malo by sa zaoberať takými témami, ako je spravodlivý obchod, sociálne podniky, sociálna zodpovednosť podnikov a alternatívne obchodné modely, napríklad družstvá, s cieľom usilovať sa o sociálnejšie, inkluzívnejšie a udržateľnejšie hospodárstvo;

109. vyzýva členské štáty, aby sa v oblasti vzdelávania zameriavali na podnikateľské a finančné vzdelávanie, dobrovoľníctvo a výbornú znalosť cudzích jazykov a tiež aby tieto zručnosti uprednostňovali v programoch odborného vzdelávania a prípravy;

110. žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali konkrétne pracovné príležitosti spojené s odborným vzdelávaním a prípravou a jej význam na pracovnom trhu;

111. vyzýva členské štáty, aby vypracovali systém kariérneho poradenstva, ktorý by uľahčoval identifikáciu schopností a predispozícií žiakov a študentov, a aby posilňovali proces výučby prispôsobenej individuálnym potrebám;

112. zdôrazňuje osobitné podmienky vzdelávania detí a mladistvých, ktorých rodičia pracovne cestujú po Európe, a vyzýva Komisiu, aby vypracovala štúdiu s cieľom upozorniť na špecifickú situáciu týchto detí a mladistvých, pokiaľ ide o výzvy, ktorým čelia z hľadiska predprimárneho a školského vzdelávania;

113. odporúča Komisii, aby v súlade s článkom 349 ZFEÚ zvýšila podporu členských štátov s najvzdialenejšími regiónmi s cieľom zlepšiť ich vzdelávacie systémy na všetkých úrovniach;

114. nabáda členské štáty a regionálne orgány, aby pravidelne posudzovali a monitorovali relevantnosť vzdelávacích politík, stratégií a programov, aj s ohľadom na spätnú väzbu od učiteľov a študentov, s cieľom zabezpečiť, aby vzdelávacie systémy naďalej reagovali na meniace sa potreby a meniacu sa sociálno-ekonomickú situáciu v dotknutej krajine; odporúča zlepšiť prepojenia medzi politikou vzdelávania a ostatnými politikami s cieľom podporiť a posúdiť efektívnosť reforiem v oblasti vzdelávania a dosiahnutie výsledkov prostredníctvom týchto reforiem;

115. opätovne poukazuje na dôležitosť monitorovania posúdení výkonnosti a vplyvu programov EÚ zameraných na zamestnanosť mladých ľudí; zdôrazňuje význam účinných a udržateľných investícií;

116. oceňuje činnosti Komisie v oblasti modernizácie vzdelávacích systémov a v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby sa viac zapájali do vykonávania navrhovaných zlepšení a zasadzovali sa zaň;

Utorok 12. júna 2018

117. nabáda členské štáty, aby v spolupráci s Komisiou podporovali vzdelávacie inštitúcie pri modernizácii reformných procesov tým, že poveria špecializované kontaktné miesta na vnútroštátnej a/alebo regionálnej úrovni poskytovaním relevantných informácií, usmernení a pomoci;

118. opakuje, že je potrebné vytvárať vzdelávacie prostredia, ktoré budú založené na rešpektovaní práv a budú zohľadňovať rodový aspekt, a umožnia študentom, aby získavali vedomosti o ľudských právach vrátane práv žien a detí, základných hodnôt a občianskej účasti, práv a povinností občanov, demokracie a právneho štátu a zasadzovali sa za ne, boli si vedomí svojej identity, vedeli, že ich hlas zaväzuje, a cítili, že ich komunity si ich vážia;

Vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (VSRD)

119. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili bezplatný a spravodlivý prístup ku kvalitnému VSRD, a nabáda ich, aby prijali potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť plnenie materiálnych a finančných podmienok, aby sa každému dieťaťu umožnil prístup k vzdelávaniu v ranom detstve bez diskriminácie a aby bolo pre deti poskytnutých viac miest v jasliach a materských školách;

120. vyzýva Komisiu, aby zvažila vytvorenie spoločného európskeho rámca pre VSRD, ktorý by vychádzal zo zásad navrhovaných v rámci kvality; podporuje, aby sa pre kvalitu VSRD stanovila európska referenčná hodnota, ktorá by bola navrhnutá v spolupráci s učiteľmi a odborníkmi v tomto odvetví a v súlade s vnútroštátnymi alebo regionálnymi ukazovateľmi kvality;

121. vyjadruje presvedčenie, že členské štáty by mali viac nabádať riadiace orgány zariadení VSRD, aby preskúmali možnosť realizácie celeurópskych projektov; poukazuje na to, že odborníci by takto boli schopní sledovať inovácie v oblasti výučby, a tým zvýšiť užitočnosť predprimárneho vzdelávania;

122. zastáva názor, že zariadenia poskytujúce vzdelávanie v ranom detstve by nemali byť vylúčené z európskeho vzdelávacieho priestoru; domnieva sa, že tieto zariadenia by mali takisto podporovať výmenu poznatkov medzi členskými štátmi, najmä na účely výmeny informácií pri vykonávaní inovácií projektov;

123. odporúča, aby sa zintenzívnila spolupráca medzi pracovníkmi v oblasti VSRD a učiteľmi v predškolských zariadeniach s cieľom zlepšiť kvalitu vzdelávania a prepojenie medzi jednotlivými úrovňami vzdelávania, pripraviť deti v predškolskom veku na prechod na základnú školu a zamerať sa na vývoj detí; zdôrazňuje dôležitosť vzťahov medzi poskytovateľmi VSRD a rodičmi a poručníkmi detí, medzi zamestnancami škôl a deťmi, ako aj medzi deťmi navzájom;

124. nabáda členské štáty, aby zvýšili financovanie určené na VSRD, ako aj ekonomickú podporu a iniciatívy (ako sú zníženie dane, dotácie alebo zrušenie poplatkov) pre rodičov a poručníkov, najmä zo sociálno-ekonomicky znevýhodneného prostredia, s cieľom umožniť im, aby využívali služby VSRD a povzbudzovať ich k nemu;

125. vyzýva členské štáty, aby ďalej investovali do zamestnancov s cieľom prilákať do tohto povolania viac ľudí, a tým zabezpečiť dostupnosť vysokokvalifikovaných pracovníkov pre VSRD;

126. vyzýva členské štáty, aby zreformovali a zlepšili svoje systémy s cieľom dosiahnuť barcelonský cieľ spočívajúci v tom, že aspoň 33 % detí vo veku do troch rokov sa zúčastní na programoch VSRD;

Školské vzdelávanie

127. nabáda na uplatňovanie celoškolského prístupu s cieľom posilniť sociálne začleňovanie, prístupnosť, demokratické riadenie, kvalitu a rozmanitosť vzdelávania a zároveň riešiť problém predčasného ukončenia školskej dochádzky a osôb, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v NEET, pričom sa treba usilovať o to, aby stredobodom všetkých činností boli výsledky vzdelávania, potreby študentov, ich blaho a zapojenie do školského života; zasadzuje sa za propagáciu a podporu demokratických štruktúr na zastupovanie študentov na školách;

128. zdôrazňuje, že vysoký počet osôb v kategórii NEET – takmer 6,3 milióna mladých ľudí vo veku od 15 do 24 rokov – by sa mohol znížiť opatreniami na predchádzanie predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a zvyšovaním praktickosti škôl a ich prepojenia s miestnym prostredím, ako aj vytváraním väzieb s miestnymi podnikmi, miestnymi orgánmi, sociálnymi inštitúciami a MVO; zastáva názor, že proti predčasnemu ukončeniu školskej dochádzky, ktoré je jednou z príčin, prečo sa mladí ľudia následne ocitnú v kategórii NEET, by sa dalo bojovať riešením problému chudoby a sociálneho vylúčenia; vyjadruje presvedčenie, že je takisto dôležité podporovať študentov, aby hľadali vlastné metódy vzdelávania vrátane kurzov online a zmiešaného učenia; víta zavádzanie relevantných a pútavých učebných plánov a účinných a primerane rozvinutých systémov odborného vedenia s kvalitnými službami poradenstva a vedenia pre všetkých študentov;

Utorok 12. júna 2018

129. zdôrazňuje, že je potrebné posilňovať príležitosti a štruktúry vnútornej a vonkajšej spolupráce na úrovni škôl vrátane interdisciplinárnej spolupráce, výučby v tíme, zoskupení škôl a interakcií s aktérmi zapojenými do tvorby a realizácie vzdelávacích dráh vrátane rodičov; poukazuje na dôležitosť medzinárodnej výmeny a partnerstiev medzi školami prostredníctvom programov, ako sú Erasmus+ a eTwinning;

130. zdôrazňuje, že flexibilnejšie by malo byť aj školské vzdelávanie, aby lepšie reagovalo na aktuálne životné okolnosti študentov, napríklad intenzívnejším používaním online služieb, aby bolo možné zlepšiť napríklad aj možnosti zmiešaného učenia;

131. domnieva sa, že čím skôr ľudia získajú zručnosti v oblastiach STEAM, tým lepšie sú ich vyhliadky na úspech, pokiaľ ide o vzdelanie a povolanie v budúcnosti; preto nabáda na viac iniciatív týkajúcich sa oblastí STEAM na úrovni škôl a zároveň na podporu humanitných a spoločenských vied, okrem iného prostredníctvom posilnenej a diferencovanej spolupráce s inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a vedeckého výskumu;

132. nabáda Komisiu, aby podporovala rozvoj jazykových zručností u mladých Európanov v prostredí formálneho a neformálneho vzdelávania, a to rozvíjaním inovatívnej viacjazyčnej pedagogiky, výmenou najlepších postupov v oblasti viacjazyčnej pedagogiky a zvyšovaním jazykových kompetencií učiteľov;

133. nabáda členské štáty a Komisiu, aby podporovali existujúce iniciatívy a rozvíjali a vykonávali komplexné politiky v oblasti inkluzívneho vzdelávania a stratégie zamerané na napĺňanie špecifických potrieb, presadzovanie práv najzraniteľnejších skupín, vytváranie inkluzívnejších prostredí na vzdelávanie a podporu otvorenosti a angažovanosti; vyzýva Komisiu, aby spolu s Európskou agentúrou pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania rozvíjala inovatívne metódy a vzdelávacie nástroje v záujme posilnenia inklúzie a napĺňania individuálnych potrieb žiakov;

134. odporúča, aby členské štáty zahrnuli vzdelávanie o EÚ do učebných plánov svojich stredných škôl s cieľom oboznámiť študentov s fungovaním Únie, jej históriou a hodnotami európskeho občianstva;

135. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa do školských učebných plánov a obsahu vzdelávania zahrnuli a propagovali sa v ňom poznatky o histórii emancipácie žien, a najmä volebnom práve žien, a to aj pri príležitosti symbolických výročí (napríklad v roku 2018 je to 100. výročie získania volebného práva žien v Poľsku a Nemecku) v záujme zvyšovania informovanosti a s cieľom podporovať práva žien vo vzdelávacom rámci;

136. zdôrazňuje význam vzdelávania o zdraví a vzťahoch, ktoré musí zahŕňať výučbu detí a mladých ľudí o vzťahoch založených na rovnosti, súhlase, rešpekte a vzájomnosti, ako aj výučbu o právach žien a dievčat vrátane reprodukčného a sexuálneho zdravia a práv v tejto oblasti, ako nástroj na boj proti stereotypom, zamedzenie rodovo motivovanému násiliu a posilňovanie osobného blaha;

137. vyzýva, aby na školách pre študentov, učiteľov i nepedagogických pracovníkov prebiehali kurzy organizované Červeným krížom, ktoré by mali prispieť k tomu, aby menovaní získali základné zručnosti v oblasti prvej pomoci a v prípade núdze dokázali konať;

138. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali pilotný systém na podporu výmen stredoškolských študentov, v rámci ktorého by aspoň polovicu školského roka strávili v inom členskom štáte;

139. vyzýva členské štáty, aby obmedzili používanie štandardizovaných testov ako nástrojov na hodnotenie úrovne získaných vedomostí a zručností na nevyhnutné minimum;

140. nabáda členské štáty, aby zvážili prijatie opatrení na zabezpečenie uznania obdobia štúdia v zahraničí, ktoré nevedú k získaniu diplomu alebo kvalifikácie; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby navrhla usmernenia na uznávanie obdobia štúdia strávených v zahraničí, s ohľadom na existujúce najlepšie postupy členských štátov, zásadu vzájomného uznávania medzi vzdelávacími systémami a prístup založený na kľúčových kompetenciách, ako aj na špecifiká vnútroštátnych vzdelávacích systémov a kultúr;

141. vyzýva Komisiu, členské štáty a regionálne orgány, aby riešili problémy šikanovania, kybernetického šikanovania, obťažovania, závislosti a násilia tým, že na úrovni škôl a v spolupráci s priamymi príjemcami a so všetkými zainteresovanými stranami (najmä učiteľmi, združeniami rodičov a špecializovanými MOV) vypracujú preventívne programy a uskutočnia kampane na zvyšovanie informovanosti zahŕňajúce inklúziu;

Utorok 12. júna 2018

142. odporúča, aby členské štáty, ich vzdelávacie inštitúcie a Komisia aktívnejšie spolupracovali na podpore športových aktivít žiakov;

Vysokoškolské vzdelávanie

143. požaduje vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru využívajúceho potenciál existujúcich rámcov, ako sú Európsky výskumný priestor, Inovácia v Únii a európsky priestor vysokoškolského vzdelávania tak, aby sa navzájom posilňovali a dopĺňali;

144. nabáda členské štáty, aby investovali aspoň 2 % svojho HDP do vysokoškolského vzdelávania a aby dodržali referenčnú hodnotu EÚ, pokiaľ ide o investície do výskumu a vývoja do roku 2020 vo výške 3 % HDP Únie;

145. navrhuje, aby členské štáty a regionálne orgány pri využívaní vnútroštátnych a regionálnych zdrojov a pridelovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov uprednostňovali vzdelávacie programy a podporu spolupráce medzi vysokoškolským vzdelávaním, svetom práce, priemyslom, výskumnými komunitami a celou spoločnosťou;

146. vyzýva členské štáty, aby podporovali inkluzívnejšiu a prístupnejšiu mobilitu študentov, stážistov, začínajúcich učiteľov, výskumných a administratívnych pracovníkov, keďže to prispieva k ich osobnému a profesijnému rozvoju, ako aj k vyššej kvalite vzdelávania, výučby, výskumu a administratívnych činností; zasadzuje sa za uľahčenie mobility pre všetkých, okrem iného bezproblémovým uznávaním kreditov a akademických a odborných kvalifikácií získaných v zahraničí, primeraným financovaním a osobnou pomocou, zaručením sociálnych práv a v náležitých prípadoch i začlenením mobility na vzdelávacie účely do programov vzdelávania; v tejto súvislosti berie na vedomie nové iniciatívy Komisie vrátane tzv. eCard na uľahčenie cezhraničnej mobility študentov;

147. zastáva názor, že je potrebné zvýšiť financovanie mobility pedagogických a výskumných pracovníkov poskytovaním študijných/výskumných grantov popri náhrade nákladov, predlžovaním trvania pobytov v zahraničí, zjednodušovaním povolovacích postupov a podporovaním foriem vzájomného mentorstva medzi učiteľmi a výskumnými pracovníkmi;

148. vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty na posilnenie mobility vzdelávania dospelých, ktorá je už stanovená v programe Erasmus+;

149. zdôrazňuje dôležitosť zaručenia vzájomného cezhraničného uznávania a zlučiteľnosti kvalifikácií a akademických titulov, a teda posilnenia systému zabezpečovania kvality na úrovni EÚ a vo všetkých krajinách, ktoré sa pripojili k európskemu priestoru vysokoškolského vzdelávania;

150. zdôrazňuje potrebu vyvinúť komplexné stratégie a primerané nástroje na určovanie kvality nových modelov výučby a vzdelávania, napríklad elektronického učenia sa, hromadných otvorených online kurzov (MOOC) a zdrojov s otvoreným prístupom; v tejto súvislosti uznáva úlohu Európskeho združenia zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania (ENQA) a ďalších relevantných európskych sietí, ktoré prispievajú k zabezpečeniu kvality;

151. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali obnovený program EÚ pre vysokoškolské vzdelávanie medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, regionálnymi a miestnymi orgánmi a zamestnávateľmi s cieľom riešiť potreby inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a študentov a výzvy, ktorým čelia, vytvárať väzby s miestnymi a regionálnymi aktérmi, zapájať miestne komunity, podporovať miestny a regionálny rozvoj a inováciu, budovať inkluzívne a prepojené systémy vysokoškolského vzdelávania, posilňovať spoluprácu so svetom práce a riešiť potreby zručností na regionálnej úrovni; takisto nabáda inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby sa vo väčšej miere zapájali do miestneho a regionálneho rozvoja, okrem iného aj účasťou na komunitných projektoch spolupráce;

152. vyzýva na plnenie záväzkov nového programu v oblasti zručností vrátane podporovania členských štátov v ich úsilí poskytovať viac informácií o tom, ako absolventi postupujú na pracovnom trhu; v tejto súvislosti víta návrh na vytvorenie európskeho systému monitorovania absolventov do roku 2020; domnieva sa, že informácie získané monitorovaním absolventov a zber presných a relevantných údajov (nielen na vnútroštátnej úrovni, ale aj na úrovni EÚ) majú zásadný význam pre zabezpečovanie kvality a rozvoj kvalitného vzdelávania;

153. nabáda Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie zamerané na zníženie rozdielov v oblasti výskumu a inovácií medzi členskými štátmi a regiónmi navrhnutím nových iniciatív v rámci akcií Marie Curie-Sklodowskej a na podporu spájania výskumných a vzdelávacích aktivít pre príjemcov týchto akcií, ktorí sa pripravujú na akademickú dráhu;

154. navrhuje, aby koalícia EÚ pre oblasti STE(A)M zahŕňala širokú škálu disciplín s cieľom pripraviť študentov na život a prácu v dynamicky sa meniacej realite;

Utorok 12. júna 2018

155. podporuje pridelenie kreditov v rámci Európskeho systému prenosu kreditov (ECTS) študentom za dobrovoľnícku komunitnú prácu ako prostriedok, ktorým možno prispieť k odbornému a osobnému rozvoju študentov;

156. zdôrazňuje, že programy medzinárodnej spolupráce, kultúrna diplomacia a politické rokovania s tretími krajinami v oblasti vysokoškolského vzdelávania nielen umožňujú, aby mohli poznatky prúdiť slobodnejšie, ale tiež prispievajú k zvyšovaniu kvality a zlepšovaniu medzinárodného postavenia európskeho vysokoškolského vzdelávania a zároveň posilňujú výskum a inovácie a podporujú mobilitu, medzikultúrny dialóg a medzinárodný rozvoj v súlade s cieľmi vonkajších činností EÚ;

157. zastáva názor, že vzdelávacie systémy, ktoré existujú v budúcnosti, by mali zahŕňať vzdelávanie o udržateľnosti a budovaní mieru a mali by byť súčasťou širšej reflexie o gramotnosti v oblasti zamestnania v kontexte rastúcej digitalizácie a robotizácie európskych spoločností, pričom by sa mali zameriavať nielen na hospodársky rast, ale aj na osobný rozvoj študentov, zlepšovanie ich zdravia a blaha;

158. vyzýva členské štáty, aby podporovali spoluprácu medzi vzdelávacími inštitúciami a svetom práce s cieľom lepšie pripraviť študentov na vstup na pracovný trh, ako aj prijať opatrenia potrebné na riešenie nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a nedostatku zručností; v tejto súvislosti nabáda na začlenenie kvalitných relevantných odborných stáží, uznaných prostredníctvom kreditov ECTS, do programov vysokoškolského vzdelávania a systémov odborného vzdelávania a prípravy a na spoluprácu medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, trhom práce, odvetvím výskumu a miestnymi a regionálnymi hospodárskymi subjektmi pri vytváraní kvalitných systémov duálneho vzdelávania a odbornej prípravy, profesijného poradenstva, učňovskej prípravy, stáží a tiež odbornej prípravy vychádzajúcej z reality, ktoré by mali byť súčasťou učebných plánov odborného vzdelávania a vysokoškolského vzdelávania; ďalej vyzýva členské štáty, aby zabezpečili právo každého mladého človeka v EÚ, aby mu bola ponúknutá práca, učňovská príprava, dodatočná odborná príprava alebo kombinácia práce a odbornej prípravy;

159. domnieva sa, že na zabezpečenie kvalitného umiestnenia v rámci učňovskej prípravy alebo stáže je zásadne dôležité, aby existovali zmluvy, v ktorých sa vymedzia úlohy a povinnosti všetkých strán a presne sa stanoví dĺžka, ciele a úlohy vzdelávania zodpovedajúce jasne určeným zručnostiam, ktoré sa majú rozvíjať, postavenie v zamestnaní, primeraná kompenzácia/odmeňovanie vrátane nadčasov, systémy sociálnej ochrany a sociálneho zabezpečenia podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov, platných kolektívnych zmlúv alebo oboch;

160. zdôrazňuje, že je potrebné poskytnúť vhodný obsah vzdelávania a odbornej prípravy a dôstojné pracovné podmienky pre stáže a učňovskú prípravu, aby sa zaistila ich kľúčová úloha pri prechode zo vzdelávania do pracovného života; zdôrazňuje, že stáže a učňovská príprava by sa nikdy nemali používať ako náhrada za pracovné miesta, ani by sa stážisti ani učni nemali využívať ako lacná či dokonca neplatená pracovná sila;

161. navrhuje, aby univerzity a strediská odbornej prípravy poskytovali základnú a dodatočnú odbornú prípravu pre učiteľov odborného vzdelávania, pričom sa zabezpečia príspevky od odborníkov z pracovných oblastí zodpovedajúcich špecializovaným oblastiam zaradeným do kurzov odbornej prípravy;

Učiteľ ako garant kvality vzdelávania

162. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali učiteľov pri začleňovaní inovácií a technológií do výučby tým, že budú posilňovať ich digitálne zručnosti a poskytovať im relevantné zdroje a podporu, napríklad zvýšením počtu ponúkaných školení na zlepšenie zručností a prostredníctvom rozvoja online komunít, otvorených vzdelávacích zdrojov a kurzov;

163. podporuje vytvorenie akadémie vyučovania a vzdelávania ako doplnkového zariadenia, ktoré poskytne učiteľom možnosť odbornej prípravy a výmeny najlepších postupov na európskej úrovni, bude centrom na online výmenu, výmenu skúseností a vzájomné učenie, ako aj miestom pravidelných stretnutí formou workshopov, seminárov a konferencií s cieľom posilňovať spoluprácu medzi učiteľmi, zvyšovať kvalitu výučby a podporovať profesijný rozvoj učiteľov; vyzýva Komisiu, aby navrhla projekt na vytvorenie takejto akadémie, a to aj na základe know-how Európskej školskej siete;

164. pripomína dôležitosť pedagogickej odbornej prípravy učiteľov v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania a posudzovania pedagogických kompetencií, ktoré sú v procese prijímania zamestnancov minimálne rovnako dôležité ako kompetencie v oblasti výskumu; zdôrazňuje úlohu vzdelávania založeného na výskume a pedagogického výskumu z hľadiska podpory prístupu zameraného na študenta v oblasti vzdelávania a výučby, podpory aktívneho vzdelávania, zvyšovania rozvoja zručností a zlepšovania metód výučby;

Utorok 12. júna 2018

165. vyzýva členské štáty, aby zaviedli stimuly, ktorými prilákajú a motivujú mladých ľudí a kvalifikovaných učiteľov, aby sa zapojili do vzdelávacieho systému a pracovali v ňom;
166. zdôrazňuje, že je potrebné uznať postavenie v zamestnaní v prípade zamestnancov v oblasti VSRD;
167. vyzýva na podporu učiteľov viacjazyčných kurzov, ktoré sú dôležitým faktorom pri internacionalizácii vzdelávania;
168. zdôrazňuje úlohu medzikultúrneho vzdelávania ako súčasti vzdelávania učiteľov s cieľom posilniť ich medzikultúrne kompetencie v záujme propagácie európskych kultúrnych a spoločných hodnôt, ako aj európskeho rozmeru výučby; konštatuje, že medzikultúrne kompetencie sú nevyhnutné pre prácu v čoraz rozmanitejšej spoločnosti, ako aj na podporu internacionalizácie na úrovni škôl;
169. uvedomuje si potrebu vytvárania synergií medzi vedomosťami učiteľov a technologickým potenciálom žiakov s cieľom maximalizovať výsledky vzdelávania;
170. zasadzuje sa za to, aby súčasťou vzdelávania učiteľov vo všetkých fázach boli aj stáže odbornej prípravy učiteľov pod vedením vyskolených mentorov;
171. nabáda učiteľov a vedenia škôl, aby uplatňovali inovácie v školskom prostredí a podporovali ich rozvoj a v tejto súvislosti prevzali vedúcu úlohu;
172. povzbudzuje inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby uprednostňovali, podporovali a oceňovali zlepšovanie a obnovovanie pedagogických vedomostí vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov vrátane vzdelávacích možností, ktoré ponúkajú moderné technológie, ako prostriedok na zlepšovanie výsledkov študentov a efektívnosti výučby;
173. podporuje rozvíjanie nových, inovatívnych a ambiciózných vyučovacích techník a vzdelávacích noriem s cieľom lepšie reagovať na potreby študentov a inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, ako aj na výzvy, ktoré prináša rýchlo sa meniaci svet;

o

o o

174. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
-